

Gerçek tasarım sahipliğine dayalı hükümsüzlük davaları dışındaki tüm hükümsüzlük davaları herkes tarafından açılabilir.

Taraflar arasındaki davanın İstanbul 9.Asliye Ticaret Mahkemesince görülerek verilen 11.10.1999 tarih ve 1998/1981 – 1999/984 sayılı kararın Yargıtay’ca incelenmesi duruşmalı olarak davacı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için belirlenen 04.07.2000 günde davacı avukatı M.Asım İplikçioğlu ile davalı avukatı F.Murat Arıkan gelip, temyiz dilekçesinin de süresinde verildiği anlaşıldıktan ve duruşmada hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakılmıştı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi Seyfi Çizmeci tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı avukatı, davalının “Anfi Tribün Koltukları” için endüstriyel tasarımını 26.05.1997 tarihinde yaptığı başvuru ile Türk Patent Enstitüsü nezdinde tescil ettirdiğini, bu endüstriyel tasarımın 554 sayılı KHK.nın 6 ve 7.maddelerinde düzenlenen yeni ve ayırt edici niteliklere haiz olmadığından aynı KHK.nın 5.maddesine göre koruma altına alınamayacağını, çünkü söz konusu endüstriyel tasarımın tescilinden önce Dünyanın bir çok yerinde aynı ebat, aynı dizayn ve aynı hammaddelerle üretildiğini, örneğin, “Monda” markası ile 1948 yılından beri üretim yapıldığını, davalının tasarımının özgün olmadığını ileri sürerek, 554 sayılı KHK.nın 43 ve 44.maddeleri gereğince davalının endüstriyel tasarım tescilinin hükümsüzlüğüne karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili, endüstriyel tasarımların hükümsüzlüğünü ancak hak sahiplerinin isteyebileceğini, bu tasarımla ilgili olarak davacı hak iddiasında bulunmadığına göre, aktif husumet ehliyeti bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, iddia, savunma ve dosyadaki kanıtlara göre, Türk Patent Enstitüsü’nce davalıya “Anfi Tribün Koltukları” için 26.05.1997 tarihinden itibaren 5 yıl süre ile geçerli olmak üzere endüstriyel tasarım tescil belgesi verildiği, bilirkişi raporu ile bu endüstriyel tasarımın orijinalinin UEFA tarafından standartları belirlenerek dizayn ettirildiği ve kamuya sunulduğu yani tescil tarihinden önce Avrupa’da kullanıldığı belirlenmiş ise de, 554 sayılı KHK.nın 43/2.maddesine göre, endüstriyel tasarımın hükümsüzlüğünü ancak aynı KHK.nın 13, 14, 15.maddelerinde belirtilen hak sahiplerinin isteyebileceği, davacının kendisinin endüstriyel tasarım üzerinde bir hak iddiasında bulunmadığı böylece davacının aktif husumet ehliyetinin bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Davacı, davalı adına tescilli endüstriyel tasarımın 554 sayılı KHK.nın 43/a maddesinde işaret edildiği üzere 5nci ila 10ncu maddelerinde belirtilen koruma şartlarına haiz olmadığını iddia ederek tasarım tescilinin hükümsüzlüğüne karar verilmesini talep etmiştir. 554 sayılı KHK.nın 44.maddesine göre 2.fıkra da sayılı ayırık haller dışında hükümsüzlüğün herkesçe istenebileceği öngörülmüş bulunmasına göre, mahkemece 44.madde yanlış yorumlanarak ve davanın hukuki vasıflandırması hatalı yapılarak, aynı KHK.nın 13, 14 ve 15nci maddelerine dayandırılıp davacının dava hakkının bulunmadığı sonucuna varılması doğru görülmemiştir.

O halde, mahkemece davacının dava hakkının bulunduğu kabulü ile davanın incelenip sonucu çerçevesinde bir karar verilmelidir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün davacı yararına BOZULMASINA, 100.000.000.-lira duruşma vekillik ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz edene iadesine, 06.07.2000 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

(11. HD, 06.07.2000,E.2000/3321, K. 2000/6441– (Dr. C.Suluk/A.Orhan,Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku, Cilt III, Tasarımlar,Seçkin, 2008, S.365)